

Jaarverslag 2013 Het Hernhutter Huis

1 Organisatie

1.1 Vergaderingen

De bestuursvergaderingen van HHH vonden plaats op 24 januari, 28 februari, 21 maart, 25 april, 30 mei, 27 juni 29 augustus, 26 september, 31 oktober, 28 november en 18 december.

1.2 Bestuur, medewerkers en vrijwilligers

Het bestuur is in 2013 gewijzigd. Het bestuur bestaat uit Markus Gill (voorzitter), Arnoud Kleinhans (secretaris), Job van Melle (lid) en Cees Scheer (lid). Age Kramer heeft zijn zetel beschikbaar gesteld. Het ZZB zal zich beraden op een nieuwe vertegenwoordiger namens het ZZg.

Hans Walther Rapparlié is twee dagdelen per week actief met werkzaamheden voor het archief.

Het dienstverband van Hans van der Linde (conservator) met HHH bedraagt 1 dag per week. Daarnaast zijn er ca 20 vrijwilligers actief voor HHH voor tentoonstellingen, collectiebeheer en sterrenverkoop.

Het HHH beschikt over de ANBI status.

1.3. Beleidsplan 2014 -2018 en meerjaren begroting

Voor de komende periode is door de medewerker een beleidplan geschreven en door het bestuur vastgesteld. De belangrijkste ambities zijn

1. Zorg voor de instelling: Het Hernhutter Huis blijft
2. Zorg voor de collectie: wie wat (goed) bewaart, heeft wat (te laten zien)
3. Zorg voor het publiek: Hernhutter erfgoed inspireert
4. Zorg voor de organisatie: Weet wat je waarom doet.

Als prioriteiten zijn gesteld:

2013: evaluatie 2009-2013 en bijstelling beleid 2014-2018

2014: HHH als organisatie verstevigen (bestuur en vrijwilligers)

2015: Collecties in depot onderbrengen

2016: HHH beter in beeld als voorportaal aan EBG en ZZg

2017: aanvraag museumregistratie

2. De activiteiten in 2013

2.1 Opstelling maquette

De maquette van het Slot met de Pleinen is in 2012 in eigendom aan HHH overgedragen en daarna door de heer G. Kleinhans gerestaureerd. Het is nu één van de topstukken uit de collectie en permanent opgesteld in de rechter expositiezaal.

2.2 Vaste expositie in rechterzaal

De opstelling in de rechterzaal is aangepast zodat bezoekers zich een beeld kunnen vormen van de nederzetting aan de hand van de maquette in het midden van de zaal en de twee grote vitrines aan weerszijden van de deur. In de linker vitrine worden voorwerpen uit de geschiedenis van de Zeister Broedergemeente getoond. In de rechter vitrine zijn voorwerpen uit de geschiedenis van het Zeister Zendingsgenootschap te zien. De voorwerpen in de beide vitrines worden toegelicht door middel van een looplijst.

De wanden hebben in grote lijnen de opstelling van de tentoonstelling *Zeist op de kaart* met prenten van het Slot en de Pleinen behouden, zodat het met elkaar een passend geheel is.

Deze combinatie van maquette en beide vitrines (Broedergemeente en Zeister Zendingsgenootschap) is permanent beschikbaar. Zij worden getoond als vast onderdeel bij rondleidingen en eventuele individuele bezoeken.

2.3 Wisselesposities in de linkerzaal

De aaneengeschakelde vitrines langs de lange zijden zijn beschikbaar voor wisseltentoonstellingen.

2.4 Bezieling werkt 13 december 2012 – 19 mei 2013

Een expositie die laat zien hoe in de verschillende historische perioden het zendingswerk van karakter is veranderd, maar waarin de Hernhutter betrokkenheid bij het zendingswerk

herkenbaar is gebleven. Bij de voorbereiding van de tentoonstelling is samengewerkt met het Zeister Zendingsgenootschap. De tentoonstelling trok ongeveer 300 bezoekers.

2.5 De Hongerdoeken van Zittau 10 april – 23 juni 2013

Niet ver van Herrnhut ligt Zittau dat als een van de weinige locaties in Europa beschikt over twee laatmiddeleeuwse hongerdoeken van buitengewoon formaat. Er bestaat een reizende tentoonstelling die HHH naar Zeist heeft gehaald. Deze expositie is opgesteld op de overloop en het balkon aan de Zusterzijde van de kerk. De tentoonstelling heeft 449 bezoekers getrokken.

2.6 Brieven uit de Slaventijd 29 juni-21 september

In 2013 was het 150 jaar geleden dat de slavernij in Suriname werd afgeschaft. HHH leverde daar een bijdrage aan met een eigen tentoonstelling op basis van de expositie Onder de hoede van de Heer welke door Ninsee ter beschikking is gesteld. Enkele basispanelen uit de Ninsee tentoonstelling zijn aangevuld met etnografica en stukken uit de eigen museumcollectie en het archief. Deze tentoonstelling is door 557 bezoekers gezien.

2.7 zaterdag 14 september 2013: Open Monumentendag: Macht en pracht

Opening in de kerk met muziek van de blazers om 10.30 uur. Daarna kerk open voor bezoek en tot 16.00 twee rondleidingen op het complex. Niels Fischer bespeelde het orgel en de blazers leverden een tweede bijdrage. Job van Melle vervulde de rol van gastheer. De tentoonstelling Brieven uit de slaventijd was gelijktijdig opengesteld.

2.8 zaterdag 12 oktober Maand van de geschiedenis

Tijdens deze dag aandacht voor het hernhutter verleden in De Witte Os (Lageweg) met twee presentaties van Markus Gill over de rol van de hernhutters in de nijverheid van Zeist. Er was gelegenheid om op locatie aan de slag te gaan met kaarsen maken, zeepzieden en flessen bottelen. Ook aandacht voor het leven op het Slot, zijn bewoners en bedienden. HHH deed hier voor het eerst mee aan de landelijke maand van de geschiedenis.

2.9 woensdag 20 november Lezing Hans Beat Motel; Zendingskinderen en hun lotgevallen.

Een indringend verhaal over zendingskinderen die op jonge leeftijd vader en moeder moesten achterlaten om in het zendingsinternaat van Klein Welka een Europese schoolopleiding te volgen. Deze avond werd bezocht door ongeveer 90 personen.

2.10 App Slot Zeist

Bij de samenstelling van de uiteindelijke App Slot Zeist is geadviseerd door Hans van der Linde. De al bestaande app Slot Zeist is daarmee omgezet zodat die nu ook te bekijken is via de website, tablet en via narrow castingschermen, maar ook eenvoudig vertoond kan worden tijdens presentaties.

2.11 Groot overleg Erfgoedpartners

HHH maakt deel uit van de Erfgoedpartners. Onder die titel werken een aantal organisaties in de Zeist samen:

Gemeentearchief Zeist
Evangelische Broedergemeente/Hernhutterhuis
Zeister Historisch Genootschap
‘t Gilde Zeist
Bibliotheek Zeist
Historische Vereniging Den Dolder
Culturele vleugel Slot Zeist
Hotel Theater Figi & Slot Zeist
Commissie Open Monumentendag
Stichting De Zilverkamer

Al deze organisaties hebben zich verenigd en zijn vertegenwoordigd in het Groot overleg erfgoedpartners Zeist dat vergaderde op 16 januari 2013 en 25 september 2013.

Binnen dit samenwerkingsverband zijn een aantal werkgroepen actief. Hans van der Linde is namens HHH vertegenwoordigd in de werkgroep tentoonstellingen en de werkgroep web/beeldbank..

2.12 Activiteiten van de Erfgoedpartners in 2013

In 2013 zijn gerealiseerd: een eigen logo, een gezamenlijke website, een gezamenlijke stand op de Koninginnemarkt en de Kunstmarkt, een kwartet voor nieuwe inwoners, een tentoonstelling in het Slot Zeist, Open Monumentendag, een evenement in het kader van de Maand van de Geschiedenis op 12 oktober, uitbreiding van de informatiepanelen en een geslaagde zomerborrel.

2.13 Werkgroep tentoonstellingen; prentenkabinet Slot Zeist

Naast de tentoonstelling over het Zeister Bos heeft de werkgroep plannen gesmeed voor een ‘prentenkabinet’ in het Slot dat bij rondleidingen bezocht kan worden. HHH doet wel mee aan

het prentenkabinet maar zal door tijdgebrek geen bijdrage kunnen leveren aan de tentoonstelling over het Zeister Bos.

2.14 woensdag 29 mei lancering website geheugen van Zeist

2.15 donderdag 6 juni werkbezoek aan HUA

Het bestuur van HHH heeft een bezoek gebracht aan het Utrechts Archief en is daar ontvangen door de rijksarchivaris Kaj van Vliet en de bibliothecaresse Leny Jurritsma die betrokken is bij de ontsluiting van de moederbibliotheek van de EBG die hier in bewaring is gegeven. Tijdens een rondleiding zijn ook de depots bezocht en enkele originele archiefstukken ingezien.

2.16 Rondleidingen

Al langere tijd worden rondleidingen gehouden door gidsen van het Gilde en leden van de Broedergemeente. Er is een kleine kern van rondleiders die vanuit HHH deze diensten verleent. In het kader van de deskundigheidsbevordering zijn drie bijeenkomsten georganiseerd die zeer werden gewaardeerd.

Op 23 mei bracht een groep vrijwilligers van het Utrechts Archief een bezoek aan EBG Zeist. Deze ontmoeting was speciaal omdat een aantal van deze vrijwilligers vanuit de archiefstukken nu eindelijk de 'werkelijkheid' van de EBG zagen.

2.17 kwartetspel

Vanuit de Erfgoedpartners is een kwartetspel ontwikkeld. HHH heeft hiervoor afbeeldingen van prenten beschikbaar gesteld

2.18 Sterrenverkoop en Sterrenboek

In de tweede helft van 2013 zijn weer hernhutttter sterren verkocht in de expositieruimte die werd omgebouwd tot museumwinkel en via het internet. Deze activiteit van de vrijwilligers staat onder leiding van Cees en Ireen Scheer. De netto opbrengst uit de sterrenverkoop komt ten goede aan HHH.

3. Collectie

3.1 Prenten/fotocollectie EBG

De WEB-werkgroep richt zich vanouds op het digitaliseringsproject Zeister Buitens. HHH heeft met Het Utrechts Archief dat het grootste deel van de EBG beeldcollectie beheert, een afspraak over digitalisering en ontsluiting ten behoeve van de beeldbank Zeister Buitens. Vervolgens zullen de in de beeldbank opgenomen afbeeldingen moeten worden beschreven. Daarbij zullen vrijwilligers worden in geschakeld. Dit is voorzien voor 2014.

3.2 Bibliotheek

IN het Utrechts Archief (HUA) wordt de ‘moederbibliotheek’ bewaard. Van de afzonderlijke boeken is het eigendom vastgelegd. De doubletten zijn naar Zeist teruggekomen. Ook daarvan is / wordt het eigendom (EBG of ZZg) vastgesteld.

Met het Utrechts Archief zijn afspraken gemaakt over het completeren van de collectie in Utrecht en de ontsluiting van de doubletten in Zeist. Door gebrek aan menskracht is het nog niet gekomen tot een verdere (her) ordening.

3.3 Archief

Het archief wordt bijgehouden door Hans Walther Rapparlié. Hij stelt hiervoor als vrijwilliger twee dagdelen per week beschikbaar. Er zijn diverse verzoeken om nadere informatie geweest welke hij heeft kunnen beantwoorden.

3.4 Depot en huisvesting collecties

De Oudstenraad is akkoord gegaan met het verzoek om de archiefruimte van Zusterplein 20 als depotruimte in gebruik te kunnen nemen. Daartoe zijn in 2013 voorbereidingen getroffen om het archief van de EBG en andere organisaties op te schonen en te verplaatsen

3.5 Registratie en documentatie

In het kader van het project Zeister Buitens en de daarbij behorende digitalisering van EBG archiefmateriaal wordt de in Utrecht aanwezige collectie vergeleken met wat zich nog in Zeist bevindt. Materiaal dat zich nog in Zeist bevindt, zal worden overgebracht naar HUA. Van enkele bijzonder prenten worden replica's gemaakt voor expositiedoeleinden.

Tevens blijkt in Zeist nog veel beeldmateriaal dat nog niet beschreven en dus ook nog niet overgedragen is. In het kader van het beeldbankproject zullen zoveel mogelijk relevante foto's worden overgedragen aan HUA en alsnog gedigitaliseerd. Gelet op de te verwachten hoeveelheid werk zal dit nog tot in 2014 voortduren.

3.6 Aanwinsten

Ieder jaar komen wel weer interessante aanwinsten in beeld. In 2013 was dat de verzameling archeologisch materiaal uit 's Heerendijk bij IJsselstein dat van de heer Ooyevaar uit IJsselstein is overgenomen. Het materiaal is gedocumenteerd en gedeeltelijk gerestaureerd.

4. Financiën.

De boekhouding van HHH is ook in 2013 verzorgd door Douwe van Barneveld (ZZg). De samenwerking is wederom zeer prettig verlopen.

De inkomsten van het HHH zijn afkomstig van giften/donaties van particulieren, subsidies van instellingen en van de participanten (EBG en ZZg), en van de inkomsten uit de museumwinkel. De uitgavenposten worden gevormd door kosten voor huisvesting, personeel,

Stichting Museum Het Hernhutter Huis
Zusterplein 20
3703 CB Zeist

Voorziter: Ds. M. Gill
Secretaris: Dhr. A. Kleinhans
Leden: Dhr. J van Melle,
Dhr. C Scheer
Conservator: Dhr. J.F. van der Linde

150108_hlin_jaarverslag HHH 2013